

ความคิดเห็นของ ITIF

เสนอต่อ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

เรื่อง: การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับร่างแนวปฏิบัติว่าด้วยการกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล ธุรกิจค้าส่งสมัยใหม่แบบค้าส่งและค้าปลีก และบริการจัดส่งตามสั่ง

31 สิงหาคม 2569

สารบัญ

บทนำและสรุป

มาตรา 1: เกณฑ์การกำกับดูแลแพลตฟอร์มและความรับผิดชอบ

มาตรา 2: ความโปร่งใสของสัญญาและค่าธรรมเนียม

มาตรา 3: การป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

มาตรา 4: การกำกับดูแลระบบอัลกอริทึม

มาตรา 5: การกำกับดูแลการใช้ข้อมูล

มาตรา 6: กลไกภายในและการระงับข้อพิพาท

บทสรุป

บทนำและสรุป

เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแห่งประเทศไทย (กขค.) ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (“การรับฟังความคิดเห็น”) เกี่ยวกับร่างแนวปฏิบัติว่าด้วยการกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล ธุรกิจค้าส่งสมัยใหม่แบบค้าส่งและค้าปลีก และบริการจัดส่งตามสั่ง (“ร่างแนวปฏิบัติ”) การรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวเป็นไปตามการที่ กขค.

ได้ออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมของแพลตฟอร์มหลายด้านภายใต้กฎหมายแข่งขันของไทยเมื่อเดือนมีนาคม รวมถึงการจัดตั้งอนุกรรมการสองชุดใหม่เพื่อเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัลและธุรกิจการค้าสมัยใหม่

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม (Information Technology and Innovation Foundation หรือ ITIF) ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยและการศึกษาที่เป็นอิสระ ไม่แสวงหาผลกำไร ไม่สังกัดพรรคการเมือง โดยมุ่งเน้นที่จุดตัดระหว่างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนโยบายสาธารณะ ขอขอบคุณสำหรับโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่อการรับฟังความคิดเห็นครั้งนี้ เบื้องต้น ITIF ขอชื่นชมการตัดสินใจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล นายชัยชนก ชิดชอบ ในการทบทวนร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล (PEA) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ล้อเลียนแบบกฎหมายตลาดดิจิทัล (Digital Markets Act หรือ DMA) ของสหภาพยุโรป โดยเห็นว่าการกำกับดูแลการแข่งขันแบบเข้มงวดล่วงหน้า (ex ante) ดังกล่าวนั้นไม่จำเป็นและจะเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจดิจิทัลที่กำลังเติบโตของประเทศไทย ในทำนองเดียวกัน ITIF มีความกังวลว่าร่างแนวปฏิบัตินี้สะท้อนให้เห็นถึงการกำกับดูแลแบบ ex ante ที่เป็นปัญหาในลักษณะเดียวกัน ซึ่งรัฐมนตรีชัยชนกได้ระมัดระวังไม่ให้นำมาใช้โดยถูกต้อง และอาจสร้างความเสียหายต่อผู้บริโภคและนวัตกรรมในประเทศไทยได้ในทำนองเดียวกัน

ความคิดเห็นของ ITIF แบ่งออกเป็นหลายส่วนดังนี้ ประการแรก ITIF แสดงความกังวลเกี่ยวกับการที่ร่างแนวปฏิบัติกำหนดข้อจำกัดต่อพฤติกรรมฝ่ายเดียวของแพลตฟอร์มโดยไม่มีการพิสูจน์ว่าแพลตฟอร์มเหล่านั้นมีอำนาจเหนือตลาด ประการที่สอง ITIF อธิบายว่าทั้งการคุ้มครองผู้บริโภคและกฎเกณฑ์ที่เทียบเท่ากับการกำกับราคาโดยพฤตินัย (de facto price regulation) นั้นอยู่นอกเหนือขอบเขตที่ กขค. ควรเข้าใจภารกิจด้านการแข่งขันของตน ประการที่สาม ITIF วิเคราะห์ว่าการห้ามโดยเด็ดขาด (per se ban) ต่อพฤติกรรมเช่น การให้ความสำคัญกับบริการของตนเอง (self-preferencing) จะส่งผลให้พฤติกรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพชะลอตัวลง ในลักษณะที่มีแนวโน้มที่จะทำร้ายต่อผู้บริโภคและนวัตกรรม ประการที่สี่ ITIF ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางด้านอัลกอริทึมที่อาจส่งเสริมการอาศัยผลประโยชน์โดยไม่ได้ตั้งใจและอาจนำไปสู่ผลเสียที่ไม่พึงประสงค์ ประการที่ห้า ITIF ตั้งข้อสังเกตว่าการห้ามแพลตฟอร์มใช้ประโยชน์จากข้อมูลของบุคคลที่สาม (ที่นักวิจารณ์มักเรียกว่า “การนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบ”) ก็จะส่งผลให้พฤติกรรมที่ส่งเสริมการแข่งขันถูกลงโทษโดยมีความเสี่ยงต่ำต่อผู้บริโภค ประการที่หก ITIF นำเสนอข้อสังเกตทั่วไปเกี่ยวกับข้อเสนอด้านกระบวนการภายในและการระงับข้อพิพาท และเตือน กขค. ไม่ให้เข้าไปแทรกแซงในกระบวนการปฏิบัติตามกฎหมายของแพลตฟอร์ม บทสรุปโดยย่อตามหลังจากนี้

มาตรา 1: เกณฑ์การกำกับดูแลแพลตฟอร์มและความรับผิดชอบ

มาตรา 1 ของร่างแนวปฏิบัติอธิบายว่าผู้ประกอบการจะถูกประเมินตามปัจจัยต่างๆ รวมถึงรายได้ จำนวนผู้ใช้งาน มูลค่าธุรกรรม การพึ่งพา และการเข้าถึงตลาด แม้ว่าร่างแนวปฏิบัติไม่ได้ระบุว่ารายการนี้เป็นรายการที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเหล่านี้ไม่ว่าจะพิจารณาเป็นรายปัจจัยเดี่ยวหรือรวมกัน ล้วนไม่ใช่ตัวแทนที่ดีในการพิจารณาว่าผู้ประกอบการมีอำนาจเหนือตลาดหรือมีอำนาจผูกขาดหรือไม่ ซึ่งควรเป็นข้อกำหนดเบื้องต้นในการกำหนดข้อจำกัดต่อพฤติกรรมฝ่ายเดียว เพื่อหลีกเลี่ยง false positive โดยการมุ่งเป้าไปที่ผู้ประกอบการที่ไม่มีความสามารถทำร้ายต่อการแข่งขันหรือผู้บริโภคได้โดยฝ่ายเดียว ตัวอย่างเช่น การที่ผู้ประกอบการมีรายได้สูง มีผู้ใช้จำนวนมาก หรือมีมูลค่าธุรกรรมบนแพลตฟอร์มสูง ไม่ได้หมายความว่าผู้ประกอบการนั้นมีตำแหน่งเหนือตลาด เนื่องจากอาจแข่งขันอย่างเข้มข้นกับแพลตฟอร์มมูลค่าสูงอื่นๆ ซึ่งผู้บริโภคใช้งานร่วมกันในรูปแบบ multi-homing ที่พบเห็นทั่วไปในตลาดดิจิทัลหลายแห่ง ความเสี่ยงของ false positive นี้ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นจากการที่ กขค. พิจารณาเกณฑ์เพิ่มเติมอย่าง “การพึ่งพา” และ “การเข้าถึงตลาด” ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงอัตวิสัยสูงที่อาจถูกใช้เพื่อมุ่งเป้าไปที่ผู้ประกอบการที่ไม่มีความสามารถทำร้ายต่อการแข่งขันโดยฝ่ายเดียว ดังนั้น หาก กขค. จะเดินหน้าต่อไปกับกฎเกณฑ์เฉพาะสำหรับแพลตฟอร์ม ควรระบุให้ชัดเจนว่ากฎเกณฑ์เหล่านี้จะใช้กับผู้ประกอบการที่มีอำนาจเหนือตลาดในระดับหนึ่งเท่านั้น

- **ข้อเสนอแนะ: กำหนดให้มีการพิสูจน์อำนาจเหนือตลาดก่อนบังคับใช้กฎเกณฑ์พฤติกรรมฝ่ายเดียว**
  แม้ ITIF ไม่คัดค้านในหลักการที่ กขค. จะกำหนดเกณฑ์รายได้และจำนวนผู้ใช้ แต่ควรมีการชี้แจงว่าการเข้าเกณฑ์เหล่านั้นเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นแต่ไม่เพียงพอ โดย กขค. ควรกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่าแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องมีอำนาจเหนือตลาดที่พิสูจน์ได้ เพื่อให้มั่นใจว่ากฎเกณฑ์จะไม่จำกัดพฤติกรรมในตลาดที่ผู้ประกอบการไม่มีโอกาสทำร้ายต่อการแข่งขันโดยฝ่ายเดียว

มาตรา 2: ความโปร่งใสของสัญญาและค่าธรรมเนียม

มาตรา 2 ของร่างแนวปฏิบัติระบุบทบัญญัติหลายประการเกี่ยวกับความโปร่งใสของสัญญาและค่าธรรมเนียม รวมถึงข้อกำหนดให้ข้อกำหนดและเงื่อนไขต้องเป็นลายลักษณ์อักษร ชัดเจน เข้าใจง่าย และตรวจสอบได้ การห้ามเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ไม่เกี่ยวข้อง การห้ามเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดฝ่ายเดียวโดยไม่เป็นธรรมโดยไม่แจ้งล่วงหน้า รวมถึงข้อจำกัดในการผลักภาระค่าใช้จ่ายด้านการตลาดไปยังธุรกิจบนแพลตฟอร์มโดยไม่ได้รับความยินยอม แม้ว่า ITIF เข้าใจว่า กขค. ควรต้องการปกป้องผู้บริโภคและผู้ใช้บริการจากการปฏิบัติทางธุรกิจที่ฉ้อโกงหรือหลอกลวง แต่เรื่องเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไขผ่านกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคทั่วไป มากกว่าแนวปฏิบัติเฉพาะสำหรับการแข่งขัน ยิ่งไปกว่านั้น การรวมการห้ามเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ไม่เกี่ยวข้องจะทำให้ กขค. กลายเป็นผู้กำกับราคาโดยพฤตินัย

ซึ่งเป็นสูตรสำเร็จในการชะลอนวัตกรรมโดยการป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการสามารถเรียกคืนเงินลงทุนของตนได้ ดังนั้น กขค. ควรหลีกเลี่ยงการนำประเด็นด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือกฎเกณฑ์ที่เหมาะกับการกำกับราคาแบบ ex ante เข้ามาในร่างแนวปฏิบัติ

- **ข้อเสนอแนะ: มุ่งเน้นประเด็นการบังคับใช้กฎหมายแข่งขัน**
  กขค. ควรจัดการประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคแยกต่างหาก และหลีกเลี่ยงบทบัญญัติที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายแข่งขันกลายเป็นการกำกับราคาอย่างเข้มงวด

มาตรา 3: การป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

มาตรา 3 ของร่างแนวปฏิบัติมีมาตรการที่ออกแบบเพื่อป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงการห้ามการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม การให้ความสำคัญกับบริการของตนเอง (self-preferencing) การผูกมัดและการขายพ่วง (tying and bundling) โดยไม่มีเหตุผลทางธุรกิจที่สมเหตุสมผล รวมถึงข้อกำหนดให้แบ่งปันข้อมูล มาตรการส่วนใหญ่เหล่านี้เป็นปัญหา ประการแรก ไม่ชัดเจนว่าเมื่อไหร่การเลือกปฏิบัติจะถูกมองว่าไม่เป็นธรรม แต่การเลือกปฏิบัติระหว่างผู้ใช้ที่แตกต่างกันไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกีดกันหรือการทำร้ายต่อกระบวนการแข่งขันโดยเนื้อแท้ แต่โดยปกติแล้วเป็นพฤติกรรมการเพิ่มผลกำไรสูงสุดทั่วไปที่เป็นประโยชน์ต่อแพลตฟอร์ม ประการที่สอง การห้าม self-preferencing ที่เพียงแค่ทำร้ายต่อผู้ขาย
มีแนวโน้มที่จะลงโทษพฤติกรรมดิจิทัลที่ส่งเสริมการแข่งขันและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคจำนวนมาก เช่น เมื่อแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซนำเสนอสินค้า private label ราคาต่ำของตนเอง ประการที่สาม แพลตฟอร์มดิจิทัลมีเหตุผลทางธุรกิจที่ส่งเสริมการแข่งขันหลายประการในการกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลที่สาม เช่น การเสนอราคาดีที่สุดบนแพลตฟอร์มของตน แต่ข้อกำหนดให้แบ่งปันข้อมูลที่เข้มงวดเกินไปอาจสร้างปัญหา free-rider ที่ชะลอนวัตกรรม รวมถึงความเสี่ยงด้านความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย

- **ข้อเสนอแนะ: หลีกเลี่ยงการห้ามโดยเด็ดขาด (per se ban) ต่อพฤติกรรมฝ่ายเดียว**
  พฤติกรรมเช่นการเลือกปฏิบัติระหว่างผู้ใช้และการให้ความสำคัญกับบริการของตนเองนั้นแพร่หลายในเศรษฐกิจดิจิทัลและส่วนใหญ่ส่งเสริมการแข่งขัน แม้กระทั่งว่าผู้ประกอบการที่มีอำนาจเหนือตลาดเป็นผู้กระทำก็ตาม ดังนั้น การห้ามพฤติกรรมเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะชะลอพฤติกรรมที่ส่งเสริมการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคไทย

มาตรา 4: การกำกับดูแลระบบอัลกอริทึม

มาตรา 4 ของร่างแนวปฏิบัติมุ่งเน้นให้มีธรรมาภิบาลที่เหมาะสมในระบบอัลกอริทึม เช่น การกำหนดให้เปิดเผยอัลกอริทึมการจัดอันดับ (ranking) การอนุญาตให้ กขค.

กำกับดูแลกระบวนการภายในของแพลตฟอร์มสำหรับการจัดอันดับ
การจำกัดความสามารถของแพลตฟอร์มในการถอดถอนผู้ใช้โดยไม่มีเหตุผลอันควร
และการกำหนดให้มีการคุ้มครองจากการตอบโต้ แม้ว่า ITIF
เชื่อว่ากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคควรจำกัดแพลตฟอร์มไม่ให้มีพฤติกรรมที่ฉ้อโกงหรือหลอกลวง
แต่การที่ภาครัฐเข้าไปจัดการรายละเอียดหรือบังคับให้เปิดเผยอัลกอริทึมอย่างกว้างขวางอาจนำไปสู่ผลที่ไม่พึงประสงค์
รวมถึงการที่ธุรกิจแอบอาศัยอัลกอริทึมเพื่อทำร้ายต่อผู้บริโภค
รวมถึงการชะลอการลงทุนของแพลตฟอร์มแม้ว่าข้อกำหนดเรื่องการเปิดเผยจะไม่รวมถึงความลับทางการค้า นอกจากนี้
การกำหนดข้อจำกัดต่อแพลตฟอร์มในการถอดถอนผู้ใช้บริการอาจนำไปสู่ผลที่ไม่พึงประสงค์เช่นกัน
เพราะแพลตฟอร์มอาจถูกบังคับให้กำหนดข้อกำหนดที่เข้มงวดมากขึ้นตั้งแต่แรกว่าใครสามารถเข้าร่วมแพลตฟอร์มได้
เพื่อคุ้มครองความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของผู้บริโภค

- **ข้อเสนอแนะ: ระวังผลที่ไม่พึงประสงค์จากการบังคับให้แพลตฟอร์มเปิดกว้างมากขึ้น**
  การบังคับให้แพลตฟอร์มแบ่งปันอัลกอริทึมและจำกัดความสามารถในการถอดถอนผู้กระทำผิดอาจส่งผลเสียหายต่อนวัตกรรม ประสบการณ์ของผู้ใช้ ความเป็นส่วนตัว และความปลอดภัยที่เป็นรากฐานของระบบนิเวศออนไลน์ที่ดี

มาตรา 5: การกำกับดูแลการใช้ข้อมูล

มาตรา 5 ของร่างแนวปฏิบัติมีบทบัญญัติที่พยายามกำกับดูแลการใช้ข้อมูลของแพลตฟอร์ม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการคุ้มครองข้อมูลที่ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะของผู้ประกอบธุรกิจบนแพลตฟอร์ม (business users)
มิให้แพลตฟอร์มนำไปใช้ประโยชน์เพื่อบริการของตนเองที่แข่งขันกับบริการของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว อย่างไรก็ตาม
การห้ามโดยเด็ดขาด (per se ban) ต่อสิ่งที่เรียกว่า “การนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบ” (data misappropriation)
ตามที่ปรากฏในร่างแนวปฏิบัตินั้นไม่ใช่นโยบายที่ดี ประการแรก
ข้อจำกัดดังกล่าวอาจลงโทษพฤติกรรมที่ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการแข่งขันแต่อย่างใด เช่น
กรณีที่บริการของแพลตฟอร์มมีส่วนแบ่งตลาดต่ำกว่าผู้ประกอบธุรกิจรายใหญ่ที่ครองตลาดอยู่ ซึ่งเป็นรูปแบบการแข่งขันที่
กขค. ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น
แม้ข้อมูลดังกล่าวจะถูกใช้โดยแพลตฟอร์มเพื่อได้ตำแหน่งเหนือตลาดในตลาดสินค้าที่เกี่ยวเนื่อง
ผู้บริโภคมักจะได้รับประโยชน์หากแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซใช้ข้อมูลรวม (aggregated data)
เพื่อพัฒนาทางเลือกที่มีราคาต่ำกว่า อันเป็นการสร้างข้อเสนอที่มีการแข่งขันมากขึ้นเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค โดยสรุปแล้ว
ความ “ใหญ่” ไม่ควรถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ “ไม่ดี” หากเป็นผลมาจากพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค
แม้ว่าคู่แข่งอาจได้รับผลกระทบก็ตาม

- **ข้อเสนอแนะ: ไม่ควรกำหนดข้อจำกัดที่เข้มงวดเกินไปต่อ "การนำข้อมูลไปใช้โดยมิชอบ"**
  การที่แพลตฟอร์มใช้ประโยชน์จากข้อมูลรวมของบุคคลที่สามเพื่อเสนอสินค้าใหม่ที่มักมีราคาต่ำกว่านั้น
  ไม่เพียงแต่มีแนวโน้มที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค
  แต่ยังเป็นแก่นแท้ของการแข่งขันบนพื้นฐานของความสามารถโดยแท้
  โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อแพลตฟอร์มแข่งขันกับผู้ประกอบธุรกิจบนแพลตฟอร์มที่อาจมีตำแหน่งเหนือตลาดที่แพลตฟอร์มต้องการท้าทาย

มาตรา 6: กลไกภายในและการระงับข้อพิพาท

มาตรา 6
ของร่างแนวปฏิบัติกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งแนวปฏิบัติการปฏิบัติตามกฎหมายแข่งขันภายในองค์กรของแพลตฟอร์ม รวมถึงการสร้างช่องทางในการรับและระงับข้อร้องเรียนของบุคคลที่สาม ITIF ไม่คัดค้านในหลักการที่ กขค. จะจัดตั้งช่องทางที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใสสำหรับบุคคลที่สามในการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรมทางการแข่งขัน โดยมีมาตรการคุ้มครองตามกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับแพลตฟอร์มที่ได้รับข้อร้องเรียน
หรือกำหนดให้แพลตฟอร์มมีนโยบายการปฏิบัติตามกฎหมายที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ITIF คัดค้านอย่างยิ่งต่อข้อเสนอใดๆ ของ กขค. ที่จะเข้าไปกำกับดูแลนโยบายการปฏิบัติตามกฎหมายภายในของแพลตฟอร์มโดยตรง
เนื่องจากการกระทำดังกล่าวจะเป็นการกำกับดูแลแบบ ex ante ที่เลวร้ายที่สุด
โดยภาครัฐเข้าไปแทรกแซงโดยไม่จำเป็นในการตัดสินใจซึ่งเป็นธรรมดาวิสัยของบริษัท

- **ข้อเสนอแนะ: อย่าจัดการรายละเอียดกระบวนการปฏิบัติตามกฎหมายของแพลตฟอร์ม**
  แพลตฟอร์มมีแรงจูงใจอยู่แล้วที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์การแข่งขันของ กขค. และการที่ กขค. เข้าไปแทรกแซงในกระบวนการปฏิบัติตามกฎหมายภายในอาจส่งผลให้พฤติกรรมผู้ประกอบการชะลอตัวลงอย่างร้ายแรง และท้ายที่สุดจะสะท้อนให้เห็นต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจโดยรวมในประเทศไทย

บทสรุป

ITIF ขอบคุณสำหรับโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่อร่างแนวปฏิบัติ ขณะที่ กขค. พิจารณาว่าจะปกป้องการแข่งขันและนวัตกรรมในประเทศไทยอย่างดีที่สุดได้อย่างไร
ตลาดดิจิทัลของประเทศไทยไม่ปรากฏความล้มเหลวของตลาดโดยทั่วไปที่สามารถใช้เป็นเหตุผลในการออกกฎหมายแข่งขันแบบ ex ante ใหม่อย่าง PEA หรือการเปลี่ยนแปลงกรอบการบังคับใช้แบบ ex post
เฉพาะภาคส่วนที่เข้มงวดตามที่พิจารณาโดยร่างแนวปฏิบัติ ในทางตรงกันข้าม ตามที่สำนักงานการค้าระหว่างประเทศสหรัฐ (U.S. International Trade Administration) พบว่า "เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

คาดว่าจะเติบโตร้อยละ 7.3 และมีมูลค่าประมาณ 140.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2025 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของ GDP ที่ร้อยละ 2.8 กำลังทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียน และสร้างโอกาสที่แข็งแกร่งสำหรับบริษัทสหรัฐ”

ยิ่งไปกว่านั้น ไม่เพียงแต่ไม่มีเหตุผลให้เชื่อว่าการกำกับดูแลแบบ ex ante อย่าง PEA หรือมาตรการอย่างร่างแนวปฏิบัติจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจไทย แต่ระบอบเหล่านี้อาจส่งผลให้มุ่งเป้าบริษัทสหรัฐที่ต้องการลงทุนและช่วยเติบโตเศรษฐกิจไทยอย่างไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจถูกมองในแง่ลบโดยรัฐบาลสหรัฐ ซึ่งเริ่มดำเนินการต่อระบอบการกำกับดูแลการแข่งขันที่มุ่งเป้าบริษัทอเมริกัน เช่น กฎหมายตลาดดิจิทัลของสหภาพยุโรป (DMA) นอกจากนี้ ไม่มีเหตุผลใดให้เชื่อว่าการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันปัจจุบันของประเทศไทยไม่เพียงพอที่จะจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เป็นธรรมทางการแข่งขันที่แพลตฟอร์มดิจิทัลอาจกระทำ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันแบบ ex post ที่เป็นการบังคับใช้ทั่วไปและมีลักษณะทั่วไป โดยทั่วไปสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกำกับแบบ ex ante ที่พยายามลงโทษพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดขึ้นและก่อนที่จะสามารถวิเคราะห์ผลกระทบได้ โดยสรุป กขค. ควรคำนึงว่าการที่การสอบสวนแบบ ex post ที่วิเคราะห์ผลกระทบต่อการแข่งขันอาจใช้เวลา ไม่ได้หมายความว่าแนวทางแบบ ex ante หรือเฉพาะภาคส่วนที่เข้มงวดกว่าจะช่วยพัฒนาสถานะทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น

ด้วยความนับถืออย่างแท้จริง

Joseph V. Coniglio

ที่ปรึกษาอาวุโสและผู้อำนวยการ Schumpeter Project on Competition Policy

มูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม (ITIF)

700 K Street NW Suite 600

Washington, DC 20001